

zákona »poněvadž u povinné strany nebyly nalezeny žádné věci« vyplývá, že slovem věci jest míněno jen movité jmění. Z úmyslu zákonodárce, co nejdříve uspokojiti věřitele a při tom šetřiti co nejvíce dlužníka, vyplývá dále, že vymáhající věřitel může žádati vyjevovací přísahu již před zahájením, po případě před skončením exekuce na nemovitosti anebo na jiná práva dlužníková (sb. n. s. 3167).

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Jde o uložení vyjevovací přísahy dlužníku, u něhož exekuce vedená na movitosti k zajištění peněžité pohledávky neměla patřičného výsledku. Jak vidno z § 374 ex. ř., není vyjevovací přísaha uvedena mezi prostředky, jež tu jsou vypočteny výčetno jako jediné přípustné exekuční prostředky k zajištění peněžitých pohledávek. Z toho plyne, že vyjevovací přísaha na základě bezvýsledné exekuce zajišťovací nemá místa. Také hledí-li se k účelu a povaze vyjevovací přísahy jako nejzazšího a nejkrajnějšího exekučního prostředku, jenž se těžce dotýká dlužníka, nelze míti za to jinak, než že zákonodárce neměl v úmyslu na základě neúspěšné exekuce k zajištění připustiti vyjevovací přísahu, ano tu o oprávněnosti vymáhané pohledávky není ještě konečné právoplatné rozhodnutí. Dovolávati se ustanovení § 402 ex. ř. pro přípustnost vyjevovací přísahy v případě exekuce k zajištění nelze, neboť tím byla by uznána přípustnost vyjevovací přísahy i při bezvýsledných prozatímních opatřeních, o čemž, že to jest vyloučeno, není pochybnosti. Toto stanovisko zaujal již bývalý nejvyšší soud ve Vídni v rozhodnutí Gl. U. n. ř. 4700, pak v rozhodnutí ze dne 26. dubna 1916, R I 410/16 Z. Bl. 1917 čís. 220, a jest uvedený názor také stanoviskem tohoto nejvyššího soudu v rozhodnutí uveřejněném ve sb. n. s. pod čís. 3583, od něhož se v projednávaném případě odchýliti neshledává dovolací soud příčiny. Uložil tedy rekursní soud napadeným usnesením vyjevovací přísahu dovolacímu rekurentovi neprávem. Co se týče druhého, dovolacím rekurentem proti uložení vyjevovací přísahy uváděného důvodu, že totiž navrhovatelka vede proti němu také exekuci na nemovitosti a na jeho podíl u firmy Š. a že bez vyčkání výsledku těchto exekucí nelze na něho nastupovati vyjevovací přísahou, netřeba se důvodem tím blíže zabývat, ano návrhu na vyjevovací přísahu nebylo již z důvodu v předu uvedeného vyhověti. Podotýká se jen, že důvod ten nedopadá a odkazuje se, co se toho týče, na zákonu a ustálené judikatuře (srovnej jud. čís. 227 Gl. U. n. ř. 7438, sb. n. s. 3167) odpovídající důvody napadeného usnesení, jimiž názor dovolacího rekurenta o nepřípustnosti uložení vyjevovací přísahy z uváděného jím důvodu je případně vyvrácen.

Čís. 10828.

Společenstva podle zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.

Členy družstva pro chov a zpeněžení hospodářského zvířectva nemohou se státi, kdož pracují o povznesení zemědělství a o povznesení chovu hospodářského zvířectva.

Členství v družstvu přestává jen, nastane-li některý ze tří případů uvedených v § 5 zákona (výstup, smrt nebo vyloučení); nestačí, že člen za svého členství pozbyl členské způsobilosti.

(Rozh. ze dne 29. května 1931, R I 339/31.)

Rejstříkový soud vrátil k doplnění opověď zápisu firmy družstva pro chov a zpeněžení hospodářského zvířectva mimo jiné z těchto důvodů: Ustanovení § 3 smlouvy, pokud se týče způsobilosti členské jest jednak neurčité a tím způsobilé k případnému zneužívání, jednak nepřípustné, protože a) prvou jeho větu jest doplniti takto: osoby chovem »hospodářského zvířectva a zvíře« se zabývající —, aby odpovídal přesně a jasně odstavci 1. § 2 téže smlouvy, b) druhou větu »nebo které pracují o povznesení zemědělství, zejména o povznesení chovu hospodářského zvířectva«, jest z ustanovení toho vyloučiti, jelikož je tak neurčitého a širokého významu, že by extensivní výklad ustanovení toho mohl rozšiřovati členskou způsobilost i na osoby, které by nebyly, ani býti podle stavu svého nemohly na společném provozování podniku přímo k vůli podpoře jejich vlastní živnosti, hospodářství, osobní spolupráce s účastníky, jak vyžaduje § 1 zákona o společenstvech a min. nař. ze dne 17. ledna 1900, čís. 4 věstníku min. sprav., ano jde v podstatě o družstvo zemědělské, k podpoře zemědělského hospodářství chovem hospodářského zvířectva a zvíře zakládané, na němž pouze a jedině zemědělci, rolníci, chovem zvířectva hospodářského se ve svém hospodářství skutečně zaměstnávající mohou býti účastníky jako členové; z těchto důvodů jest také členství a účast do představenstva zvoleného krajského tajemníka strany (stavovské i politické organizace) Josefa M-a v tomto družstvu vyloučena a nemůže se proto ani Josef M. platně členem družstva a jeho představenstva státi, zůstati a jako takový do rejstříku zapsán býti. Ustanovení § 4 stanov družstva jest doplniti odstavcem dalším, že členství pozbývá osoba, jež za členství pozbude způsobilosti členské v § 3 stanov vytčené. Rozkladu rejstříkového soudu nevyhověl. Důvody: Pokud se týče úpravy § 3 stanov opakuje soud, že členy družstva, opírajícího se o zákon čís. 70/1873 ř. z. (§ 1 cit. zák. a min. nař. čís. 4/1900 věstn. min. sprav.) mohou se platně a po zákonu státi jen zájemci téže hospodářské base, kteří ve společné svépomocné osobní činnosti svému vlastnímu hospodářství napomáhají, svůj vlastní výdělek podporují se základní zásadou všeho družstevnictví »svépomoc společníků« jako hospodářského účele celého sdružení a podniku družstevního, neboť zákon předpokládá sdružení osob ke společné hospodářské činnosti podporující přímo jejich vlastní živnost — hospodářství — jejich hmotné poměry, což právě vylučuje, by osoby jiného hospodářského základu, neb jiných tendencí a úmyslů, než právě povznesení vlastního hospodářského stavu, jako členové na družstevním podniku byly vůbec účastny a tedy také třeba jen výjimečně se mohly státi členy. Soud poukazuje na př. na článek »Pojem družstva« (Dr. Ant. Hůlka) uveřejněný v Zemědělských družstevních listech ze

dne 9. srpna 1929, str. 532—533 a rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 2605, 5249, 5264 sb., kde stejně s tímto projeveno stanovisko shodné s výkladem zákona uvedeným již v odůvodnění napadeného usnesení. Jinak by tomu ovšem bylo při organizaci zamýšleného sdružení osob podle všeobecného spolkového zákona, kde by přípustnost různorodých členů (čestných, zakládajících, přispívajících a vlastních činných) nijak v pochybnost brána býti nemohla. Podle opovědi však osoby takové, jež jen »pracují o povznesení zemědělství a zvláště povznesení chovu hospodářského zvířectva«, které by jen ideově, po případě účasti jen kapitálovou (svým vkladem) a morálním vlivem, svými životními a odbornými zkušenostmi — radami — s družstvem tím spolupracovaly — jak v rozkladu jest uvedeno —, kteréž by však ani nemohly dle svého povolání, zaměstnání a své hospodářské base přímo hospodářsky a ve vlastním hmotném zájmu na předmětu podniku podle zásad svépomoci spolupracovati, nemohou se platně státi členy tohoto zamýšleného zemědělského družstva, tím také ovšem nikoliv členy jeho představenstva a to ani výjimečně, jelikož způsobilost členská může býti určena jen jednotně. A v těchto právě směrech musí obmezení — ohraničení — způsobilosti členské dojíti výslovného a přesného výrazu již ve stanovách, by bylo znemožněno každé rozšíření členství na osoby přímo na předmětu podniku družstevním hospodářsky, majetkově, hmotnými zájmy nesúčastněné a s požadavky § 1 zák. o družstvech i nař. čís. 4/1900 min. sprav. s podstatnou, stěžejní základnou družstevnictví n slučitelné. R e k u r s n í s o u d nevyhověl rekursu. D ů v o d y: Ke správným stavu věci a zákonu vyhovujícím důvodům napadeného usnesení dokládá se jen ještě toto: Ze znění firemního ve spojení s článkem 3 stanov vyplývá, že se členy družstva mohou státi jen osoby, které se zabývají chovem hospodářského zvířectva a zvěře. Z toho následuje, že nemohou býti členy tohoto družstva osoby, které těmto podmínkám nevyhovují. Důsledkem toho není přípustné, by se staly členy družstva též osoby, které pracují o povznesení zemědělství a o povznesení chovu hospodářského zvířectva. Právem proto žádá první soud, by dotyčné ustanovení bylo z § 3 stanov vypuštěno. I požadavek rejstříkového soudu, by § 4 stanov byl doplněn dalším odstavcem, že členství pozbývá osoba, jež za členství pozbude způsobilosti členské v § 3 vytčené, jest po právu, neboť jest přirozeno, že osoby, které se přestaly zabývat chovem hospodářského zvířectva a zvěře, nemohou na dále býti členy tohoto družstva, a důsledek toho jest, že musí stanovy míti ustanovení o zániku členství takovýchto osob, což vyjádřiti možno jen tím, že se do § 4 stanov pojme ustanovení, že členství pozbývá osoba, jež za členství pozbude členské způsobilosti. Právem proto žádá rejstříkový soud doplnění § 4 stanov ve směru právě vytčeném.

N e j v y š š í s o u d vyhověl dovolacímu rekursu potud, že změnil napadené usnesení v ten smysl, že schází s příkazu, by bylo ustanovení § 4 stanov družstva doplněno dalším odstavcem, že členství pozbývá osoba, jež za svého členství pozbude způsobilosti členské, vytčené v § 3 stanov; jinak dovolacímu rekursu nevyhověl.

D ů v o d y:

Pokud nižší soudy učinily zápis tvořícího se družstva do společenstevního rejstříku závislým na nové úpravě § 3 stanov ve smyslu naznačeném v usnesení rejstříkového soudu, zejména v odstavci b), o který již jen jde, není to ani ve zřejmém rozporu se zákonem, ani se spisy a nesběhla se tím ani zmatečnost. Není tu tedy předpokladů, za kterých jest podle § 16 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. dopuštěna dovolací stížnost do rozhodnutí rekursního soudu, jímž bylo potvrzeno usnesení soudu první stolice. Naproti tomu jest ve zřejmém rozporu se zákonem požadavek doplnění stanov v § 4 v ten rozum, že členství pozbývá osoba, jež za svého členství pozbude způsobilosti členské, vytčené v § 3 stanov. Zákon ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. nařizuje v § 5, že společenstevní smlouva musí obsahovati mimo jiné také podmínky vstupu členů společenstva, jakož i případná zvláštní ustanovení o jich odpadnutí (výstupem, smrtí anebo vyloučením). Tím jest naznačeno, že členství přestává jen, nastane-li některý z těchto tří případů (mimo zvláštní případy upravené v §§ 59 a 83 zák. družst.) a že stanovami mohou býti učiněna jen zvláštní opatření pro ten který případ. Nemůže tedy člen řádně členství nabývší pozbyti členství již tím, že za trvání svého členství pozbyl členské způsobilosti, totiž přestal býti zemědělcem, zabývajícím se chovem hospodářského zvířectva a zvěře. Nelze sice popřít, že se členů, kteří přestali býti zemědělci zabývajícími se chovem hospodářského zvířectva a zvěře, nedotýká a nemůže již dotýkati účel družstva, totiž napomáhání vlastnímu hospodaření při chovu a zpeněžení hospodářského zvířectva a zvěře (§ 2 stanov), než tento stav může býti jen přechodný a bude v konkrétním případě vždy na představenstvu, by uvážilo, nemá-li učiniti opatření ve smyslu § 4 stanov, kdyby člen, pozbyvší trvale členské způsobilosti, dobrovolně nevystoupil.

Čís. 10829.

Skrývá-li se vlastní majitel závodu veřejné obchodní společnosti za pouhé »a spol.« a pouhý figurant beze všech společenských práv, obdařený jménem, jež v obchodním styku nabylo zvuku, má dáti společnosti své jméno, nelze povolití takové znění firmy, i kdyby formálně vyhovovalo literě zákona.

(Rozh. ze dne 29. května 1931, R I 390/31.)

Rejstříkový soud nevyhověl námitkám firmy »Prokop Skorkovský a syn« proti zamýšlené protokolaci firmy »Skorkovský a spol. v Humpolci«. D ů v o d y: Zakročitelka podala námitky proti zamýšlené protokolaci firmy Skorkovský a spol. v Humpolci proto, že její firma jest starou firmou a proto prý se konsumenti mýlí a adresují dopisy jí zasílané firmě »Skorkovský a spol. v Humpolci«, čímž bude docházeti a také